

Begroeting en openingswoord

We zijn aanwezig in de naam van + de Vader, de Zoon en H. Geest. Amen.

Van harte welkom in onze Kerstviering. Het is fijn om samen te zijn en de vreugde van het kerstfeest hier samen te beleven. Misschien dat u vaak in deze kerk komt, misschien bent u alleen vandaag te gast. Wees welkom. Zoals u wellicht heeft gemerkt: vandaag vervang ik Liesbeth Jansen, die helaas niet kan voorgaan in deze viering.

Vier zondagen hebben we ons voorbereid op Kerst. Elke week hebben we op de adventskrans één kaars meer aangestoken. We zouden het de vier 'vreugdekaarsen' kunnen noemen. Een uitdrukking van ons verlangen naar het feest van Gods licht en liefde. Natuurlijk hadden we allemaal graag gehad dat de zon ons deze ochtend zou toeschijnen, het liefst met sprankelende sneeuw. Dat we verlangen naar licht blijkt wel uit het feit dat velen, net als ik, blij zijn dat de dagen weer gaan lengen. Alsof we iets achter ons kunnen laten. Het licht, het nieuwe tegemoet.

Maken we het een moment stil in onszelf. Maken we ruimte om het licht, het nieuwe te ontvangen.

Overweging *Jesaja 52:7-10, Johannes 1,1-18*

Wat een heerlijk begin van de Kerstdag, de eerste lezing uit de profeet Jesaja. Over de vreugdebode die vrede aankondigt en goed nieuws brengt. Wachters die uitbarsten in gejuich, want de Heer brengt redding.

Het gaat over de bevrijding van het volk Israël dat jarenlang overheerst werd. Het gaat over licht in de duisternis. Toen ik de afgelopen week deze lezing bekeek, was dat op dezelfde dag dat ik een reportage zag over een man in Syrië. Na tientallen jaren van onderdrukking was er voor hem en zijn gezin opeens de bevrijding. Midden in de grote puinhopen was hij, op zoek naar een enkel klein bewijs van hun verwoeste familiehuis. In een wijk die volledig in puin lag. Bij het vinden van een klein stukje muurtegel en een scherf van een pot of schaal, viel hij op zijn knieën, dankte God en riep: ik voel me opnieuw geboren! In zijn totaal verwoeste wereld, vond hij iets van zijn leven terug. Vond hij een scherf van licht. Licht in de duisternis.

Elk jaar vertellen ook wij het kerstverhaal over licht in de duisternis. In de Kerstnacht horen we het geboorteverhaal volgens Lucas. Over het kindje Jezus geboren in een stal, gelegd in een kribbe, aanbeden door herders en wijzen. Of het precies zo is gegaan, weten we niet. Het gaat erom dat het verhaal telkens weer toegang biedt tot een diepere waarde, een diep menselijke waarde.

We zijn niet meer zo gewend om met woorden om te gaan die verder strekken dan hun letterlijke betekenis. In onze huidige cultuur, waarin we overspoeld worden door snelle tekstjes en filmpjes, komen we daar misschien wel steeds verder vanaf te staan. In het Evangelie van vandaag is het Johannes die ons bijzondere woorden aanreikt. Ook een geboorteverhaal. Een lofzang, pure poëzie. En poëzie is meer dan wat er letterlijk staat.

In het begin was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. Alles is erdoor ontstaan. Zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. In het Woord was leven. En het leven was het licht voor de mens. Het licht schijnt in de duisternis. En de duisternis heeft het licht niet in haar macht gekregen.

Het is geen mensenverhaal waarin het gaat over tijd en plaats. Dat laat Johannes achter zich. Hij dicht over het Woord als beeld van: Geboorte. Schepping. Wonderlijk fundament van leven. Licht dat leven geeft, dat schijnt in de duisternis. Het gaat over: *Licht van leven*.

Het is het licht dat aanwezig is in God, onveranderlijk, tijdloos, eeuwig. Niet iets dat de aarde of dat wij mensen kunnen maken of veranderen. Het is licht dat we ontvangen, zonder enige voorwaarde of reserve. Ook als het duister is. Misschien wel juist áls het duister is. Het is: *Licht van leven*.

Nodigt dat Woord, dat Licht van leven, ons ook uit? Nodigt het ons uit tot, laten we zeggen, een wederwoord? Niet een wederwoord in de zin van weerwoord, dat zou verzet zijn. Niet in de zin van reageren, dat zou een of andere snelle actie zijn. Nee, wederwoord in de zin van weerkaatsing. Een weerkaatsing in dankbaarheid, vertrouwen, hoop, vergeving. Gisteren in de gezinsviering noemde ik het: blij zijn met de familie en vriendjes die je hebt, volhouden als het moeilijk is, niet opgeven, het goed maken als je ruzie hebt.

Lijkt gemakkelijk, maar is niet. Voor kinderen niet, en voor ons ook niet. Dat vergt iets van ons. Maar we mogen onszelf ook iets toestaan: elk wederwoord, elk klein wederwoord, elke poging doet ertoe. Het gaat niet om groot en veel, maar om iets van intensiteit. Eigenlijk net zoals bij de man in Syrië. Zijn vreugde en dankbaarheid vond hij in een scherf, een scherf van licht. Hij kan er geen huis van bouwen, maar hij werd wel opnieuw geboren.

Op deze kerstdag ontvangen we Licht van leven. Dat wij elkaar inspireren om dit Licht te laten schijnen: in de wereld, in onze eigen kring, in onze geloofsgemeenschap en in onszelf. Dat het zo mag zijn.

Cecile Kuijpers
25/12/2024